

Sygn.akt II AKo 51/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący : SSA Alina Kamińska

: SSA Andrzej Czapka (spr.)

: SSA Piotr Sławomir Niedzielak

Protokolant : Agnieszka Rezanow-Stöcker

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku – Przemysława Sabata

po rozpoznaniu w sprawie **M. G. s. R.**

na skutek wniosku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 17 kwietnia 2013r. sygn. akt III Kow 1526/13/owz

w przedmiocie rozstrzygnięcie sporu o właściwość

na podstawie art. 38 § 1 k.p.k.w zw. z art. 1§2 k.k.w.

p o s t a n a w i a

rozstrzygnąć spór o właściwość pomiędzy Sądami Okręgowymi w Elblągu i Olsztynie w ten sposób, że za sąd miejscowo właściwy do rozpoznania sprawy M. G. w przedmiocie odwołania warunkowego zwolnienia uznać Sąd Okręgowy w Elblągu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2013r. Sąd Okręgowy w Elblągu uznał się niewłaściwym do rozpoznania sprawy M. G. w przedmiocie odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia i sprawę przekazał według właściwości Sądowi Okręgowemu w Olsztynie Wydział Penitencjarny.

Postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie III Wydział Penitencjarny wszczął spór o właściwość miejscową i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Rozstrzygając spór co do właściwości należy przychylić się do stanowiska Sądu Okręgowego Olsztynie, iż sąd ten nie jest właściwy do rozpoznania niniejszej sprawy.

Zgodzić się należy z Sądem Okręgowym w Olsztynie iż kwestię ustalenia właściwości miejscowej sądu w sprawie wykonania orzeczenia odwołania warunkowego zwolnienia reguluje art. 163 § 1 k.k.w w brzmieniu sprzed nowelizacji, która obowiązuje od dnia 1 stycznia 2012r.

Zgodnie bowiem z art. 11 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r., Nr 240, poz.1431) przepisów o właściwości miejscowej sądu w postępowaniu

wykonawczym, w brzmieniu nadanym tą ustawą, nie stosuje się w sprawach, w których orzeczenie uprawomocniło się przed dniem wejścia w życie tej ustawy.

W niniejszej sprawie należało więc kierować się treścią art. 163 §1 k.k.w. w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy nowelizującej tj. przed 1 stycznia 2012 roku, albowiem postanowienie w przedmiocie warunkowego zwolnienia M. G. zapadło w dniu 15 grudnia 2010r., a zatem uprawomocniło się przed dniem wejścia w życie tej ustawy.

Stosownie do treści art. 163 §1 k.k.w., w dotychczasowym brzmieniu, w sprawach związanych z wykonaniem orzeczenia o warunkowym zwolnieniu oraz **w sprawie odwołania warunkowego zwolnienia właściwy jest sąd penitencjarny, który udzielił zwolnienia**, a jeżeli zwolniony pozostaje pod dozorem - sąd penitencjarny, w którego okręgu dozór jest wykonywany.

W realiach niniejszej sprawy to Sąd Okręgowy w Elblągu udzielił skazanemu M. G. warunkowego przedterminowego zwolnienia, a zatem jest też właściwy do odwołania warunkowego zwolnienia. Także wskazać należy, że dozór skazanego również był wykonywany w okręgu Sądu Okręgowego w Elblągu. Skazany miejsce stałego pobytu ma w Elblągu. Bez znaczenia jest okoliczność, że skazany został przetransportowany i osadzony w Zakładzie Karnym w B. w związku z tymczasowym aresztowaniem.

Za słusznością tego poglądu przemawiają wprowadzone nowelą zmiany do art. 163§1 k.k.w. Zgodnie z ustawą obowiązującą od 1 stycznia 2012 r., w stosunku do skazanego lub sprawcy przebywającego w okręgu innego sądu właściwy w postępowaniu dotyczącym wykonania orzeczenia jest sąd równorzędny, w którego okręgu skazany lub sprawca ma miejsce stałego pobytu, chyba że ustawa stanowi inaczej. Natomiast w art. 163§1 k.k.w. ustawodawca użył pojęcia „miejsce stałego pobytu”.

W judykaturze wielokrotnie na gruncie powołanych przepisów wskazywano, że za „miejsce stałego pobytu” uznaje się miejsce, w którym zainteresowana osoba stale realizuje swoje podstawowe funkcje życiowe (wyrok WSA w Krakowie z dnia 8 grudnia 2010r., sygn. akt III SA/Kr 269/10). O kwalifikacji pobytu nie decyduje oświadczenie osoby meldowanej, lecz okoliczności faktyczne wskazujące na rzeczywisty zamiar przebywania osób (wyrok WSA w Lublinie z dnia 14 lutego 2008r., sygn. akt III SA/Lu 574/07).

Zatem dla przyjęcia, że mamy do czynienia z „miejscem stałego pobytu” konieczne jest kumulatywne wystąpienie dwóch przesłanek: faktyczne przebywanie w danej miejscowości (corpus) oraz wola stałego pobytu (animus).

Fakt przebywania w zakładzie karnym ma charakter czasowy i nie jest równoznaczny z zamiarem (wolą) zamieszkania w tej miejscowości, a wręcz przeciwnie następuje wbrew woli osoby osadzonej. Miejscem zamieszkania osoby przebywającej w zakładzie karnym, jednostce wojskowej czy podejmującej studia w innej miejscowości jest miejsce, w którym ta osoba przebywa w czasie przepustek czy dni wolnych od nauki, do którego zamierza wrócić po odbyciu kary pozbawienia wolności, służby czy zakończeniu nauki (E. Michniewicz-Broda, komentarz do art. 25 k.c., LEX 2009).

W konsekwencji miejsce odbywania kary w zakładzie karnym nie może być traktowane jako miejsce stałego pobytu w rozumieniu art. 163§1 k.k.w.

Reasumując należy stwierdzić, że właściwym do rozpoznania sprawy o odwołanie warunkowego zwolnienia skazanego M. G. jest Sąd Okręgowy w Elblągu, jako sąd penitencjarny, który udzielił warunkowego zwolnienia i gdzie dozór był wykonywany.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji postanowienia.

(...)(...)